

W numerze między innymi :

☐ Sprawozdanie z posiedzenia Senatu s. 3	☐ Prorektor ds. Nauczania o pieniądzach s. 7
☐ Rozmowa z prof. Jerzym Świątkiem s. 4	☐ Prezes RZ o wyborach w ZNP s. 8
☐ M. Lyko – jak było na Targach Książki s. 6	☐ JM Rektor – list do ministra MEN s. 9

Przyzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 52

1-15 czerwca 1995

Trochę KBN-u

31 maja odbyło się zorganizowane przez prorektora ds. nauki, prof. W. Majewskiego otwarte spotkanie dla osób składaniem wniosków o granty. Wystąpili na nim członkowie KBN, profesorowie Daniel J. Bem i Marian Cegielski. Przedstawili oni informacje mające ułatwić skuteczne wnioskowanie o realizację projektów różnego typu, zwłaszcza mniej popularnych.

W pierwszej części spotkania profesor Cegielski przedstawił strukturę KBN istniejące możliwości wnioskowania, priorytetowe kierunki badań oraz aktualny stan i perspektywy KBN.

KBN składa się z 2 Komisji: Badań podstawowych i Badań Stosowanych, a ich przewodniczący są zastępcami przewodniczącego KBN, którym jest obecnie Aleksander Łuczak. Każda z Komisji składa się z 6 zespołów które powołują sekcje (jest ich obecnie 68). Sekcje opiniują kierowane do KBN wnioski.

Można składać wnioski o sfinansowanie projektów badawczych, projektów celowych, wniosków promotorskich i doktorskich.

• Projekty badawcze zamawiane (PBZ) są zadaniami zamawianymi przez KBN. Tematy projektów są ogłaszane w "Rzeczypospolitej", wykonawcą jest wyłaniany w drodze konkursu, zleceńodawcą może być centralny organ administracji państwowej (np. minister, wojewoda). Wnioski można składać w terminach: do 31.01., 31.05. i 30.09. Szczegóły przedstawia tzw. "czerwona książeczka" dostępna u członków KBN, a także biuletyn "Sprawy Nauki" nr1/94.

• Strategiczne Programy Rządowe (SPR) to kompleksowe przedsięwzięcia o podstawowym znaczeniu dla życia społecznego i gospodarczego. Chodzi o osiągnięcie celów ważnych dla Państwa, np. rozwój technologii lub racjonalizacja funkcjonowania gospodarki. Wnioskodawcą może być tylko naczelny lub centralny organ administracji państwowej, natomiast środowisko naukowe może znacznie przyczynić się do inspirowania takich wniosków. Organ nadzorczy jest ustalany przez Radę Ministrów. Termin skła-

dania wniosków – do 31.03.

• Inwestycje (na potrzeby badań naukowych) i aparatura (zakupowana i wytwarzana na potrzeby badań naukowych). Wnioski opiniowane przez organ sprawujący nadzór nad jednostką winny być składane do 30.06 roku poprzedniego. Przy rozpatrywaniu wniosków liczą się: efektywność inwestycji i możliwość wykorzystania przez inne jednostki. Jeśli wniosek nie został przyjęty, powinien być w następnym roku aktualizowany.

• Specjalne Przyrzady i Urządzenia Badawcze (SPUB) – specjalny program badań będący częścią programu międzynarodowego lub służący uzyskaniu unikalnego urządzenia o znaczeniu ogólnokrajowym. Program stosuje się, gdy koszty przekraczają dotację na działalność statutową.

• Działalność statutowa i badania własne. podstawą dofinansowania jest ankieta aktualizowana corocznie i algorytm rozdziału (permanently doskonalony). Wnioski o finansowanie naukowych badań własnych składa minister, a środki z KBN są przekazywane do dyspozycji rektora.

• Działalność Ogólnotechniczna (DOT). Dotacja służy gromadzeniu, przetwarzaniu i udostępnianiu informacji naukowej i naukowej – technicznej (wydawnictwa, dofinansowanie konferencji i wystaw, zakup oprogramowania, prenumerata czasopism, ekspertyzy). Wnioski składają: organy administracji państwowej do 30.09 roku poprzedzającego, podmioty działające na rzecz nauki – do 31.12 roku poprzedzającego.

SKUTECZNOŚĆ WNIOSKÓW

Zalecić można uwzględnianie we wnioskach (o ile to możliwe) priorytetowych kierunków badań. Liczą się też:

- poziom wykonawców i stan wyposażenia jednostki,
- łączny koszt i jego składniki,
- relacja kwoty honorariów do liczby wykonawców,
- unikanie maksymalnych okresów realizacji i wysokich kosztów,
- niezbyt wysoki koszt w 1 roku realizacji,
- rozsądne propozycje co do kosztów wyjazdów zagranicznych i zakupów aparaturowych,
- spektakularne wyniki badań dotyczą-

sowych,

- składanie większej ilości wniosków,
- unikanie dublowania tematów (lista do wglądu u prof. M. Cegielskiego),
- nie składanie wniosków "na zakładkę",
- unikanie ogólnikowych sformułowań,
- pozytywne cechy ogólne: oryginalność problematyki i metod, wartość poznawcza, jasność celów, poprawność założeń i dorobek wykonawców (ranga autorów i ich publikacji), możliwość wykonania, pracochłonność, wyposażenie własne ośrodka a potrzebna aparatura, wynagrodzenie, przewidywane wyjazdy zagraniczne.

STAN I PERSPEKTYWY KBN

Powstał w 1991 r. Intencją jego twórców było umocnienie niezależności nauki. Zwolennicy istniejącego rozwiązania podkreślają, że osiągnięto tą drogą zdrową konkurencję, modernizację infrastruktury technicznej, ułatwiono kontakty zagraniczne i zlikwidowano słabe placówki. Do minusów zalicza się: centralizację dystrybucji, niejasne kryteria przyznawania środków i upadek zasłużonych placówek. KBN stosuje zasadę nieegalitarnego rozdziału środków. Ocena oparta jest o konkurencję i znajduje się w rękach reprezentacji środowiska. Obecnie zamierza się odejść od podziału KBN na KBP i KBS. Środowisko próbuje centralizm finansowania (za: 47,1% przeciw: 39,1% respondentów). Do bardziej optymistycznych punktów należy przewidywany wzrost finansowania projektów celowych o 22,7%.

ZAGROŻENIA

Oprócz niskiego poziomu finansowania nauki i licznej emigracji osób zatrudnionych w jednostkach naukowych (9,5% naukowców w ciągu 10 lat), za bardzo niebezpieczne należy uznać dążenie do włączenia KBN w strukturę Centrum Gospodarczego. Jerzy Vetulani nazwał to "powrotem do systemu wahającego się między rozwiniętym feudalizmem a satrapią wschodnią".

PREFEROWANE KIERUNKI BADAŃ

1. Technologia
2. Infrastruktura gospodarcza (transport, łączność, informatyka, budownictwo, ale nie ma np. energetyki)

R O Z M A I T O Ś C I

**W SPRAWIE PODWYŻEK
(KTÓRYCH NIE BĘDZIE)**

JM Rektor PWr. skierował następujące pismo do dziekanów, dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych Uczelni:

W związku z licznymi pytaniami dotyczącymi podwyżek uznaniowych dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, uprzejmie informuję, że w roku bieżącym ze względu na występujący niedobór funduszu osobowego podwyżek uznaniowych nie będzie.

Jedynym możliwym źródłem uzyskania podwyżek wynagrodzeń jest zmniejszenie stanu zatrudnienia w grupie pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, czyli likwidacja etatów. Powyższa informacja nie dotyczy pracowników płatnych z działalności dydaktyczno - wychowawczej, którym wynagrodzenie proponuje Dziekan w ramach przyznanego limitu funduszu osobowego.

prof. Andrzej Wiszniewski

NOWE STAWKI

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 25.01.95 w sprawie wynagradzania nauczycieli akademickich JM Rektor PWr. wprowadził nowe stawki za godziny ponadwymiarowe w działalności dydaktyczno - wychowawczej. Obecnie wynoszą one:

12 zł dla osób na stanowisku profesora zwyczajnego i nadzwyczajnego,

10 zł dla osób na stanowisku docenta i adiunkta ze stopniem dr hab.,

9 zł dla osób na stanowisku adiunkta ze stopniem naukowym dr i starszych wykładowców,

7 zł dla osób na stanowisku asystenta, wykładowcy, lektora, instruktora, młodszego wykładowcy.

Prorektor ds. Nauczania jest upoważniony do ustalania stawek za dodatkowe czynności pomocnicze związane z dydaktyką.

Podane stawki stosowane są również do obliczania wynagrodzeń przy kalkulacji kosztów studiów podyplomowych i kursów specjalistycznych realizowanych w ramach obowiązującego pensum dydaktycznego.

Wypłata wynagrodzeń może odbywać się zaliczkowo w ratach. Ostatnią ratę wypłaca się po zakończeniu i rozliczeniu roku akademickiego. Powyższe przepisy weszły w życie 30.05.95 r.

DLA ŻYCZLIWYCH

Dyrekcja Domu Dziecka nr 1 mieszczącego się we Wrocławiu przy ul. Parkowej zwraca się z prośbą o pomoc finansową dla dzieci. Chętni do udzielenia pomocy mogą skierować ją na konto nr 708036 - 2600 - 3111- 02, Polski Bank Inwestycyjny, ul. Ofiar Oświęcimskich.

NOWY ZAKŁAD

Zgodnie z decyzją Senatu z dn. 27 kwietnia powołany zostanie przy Wydziale Informatyki i Zarządzania Wydziałowy Zakład Systemów Informacyjnych. Powstanie on na skutek przekształcenia w dn. 1 lipca 1995 r. Zakładu Systemów Informacyjnych w Bibliotece Głównej i OINT. Pracownikami nowej jednostki będą wszyscy pracownicy dotychczasowego ZSI, którzy wyrazili wolę przynależności do Wydziałowego ZSI.

OKÓLNIA

Pismo okólne Prorektora ds. Nauczania (nr 12/95) wprowadza w skali uczelni jednolity formularz ankiety oceny kursu. Ankieta i tryb jej wprowadzania zostały uzgodnione z Senacką Komisją ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich oraz z Senacką Komisją Oceniającą.

W nadchodzącym roku przeprowadzenie ankiety nie będzie obligatoryjne, ale jest zalecane dla wszystkich kursów. W pierwszym roku wyniki ankiet będą poufne, a więc do wyłącznej wiadomości nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia. Zakłada się, że w przyszłości stosowanie tych ankiet będzie obligatoryjne i traktowane jako dokument kontroli i oceny jakości dydaktyki. W związku z tym wyniki będą przekazywane dziekanowi wydziału.

Formularze ankiety są przystosowane do odczytu komputerowego. Odpowiedni sprzęt jest dostępny w Sekcji Dydaktyki Działu Nauczania. Ankieta może być rozszerzona lub ograniczona przez prowadzącego zajęcia, jeśli jakieś pytania nie odnoszą się do typu danego kursu.

DOFINANSOWANIE

Zespół ds. Kultury i rekreacji PPPWr informuje, że w 1995 r. nadal obowiązuje indywidualny charakter dofinansowania na cele kulturalne i rekreacyjne.

Osoby zainteresowane mogą dokonać wyboru formy dofinansowania w jednej z postaci:

A. wypłaty ekwiwalentu za rok 1995 w formie jednorazowej wypłaty pieniężnej w wysokości 40,00 zł brutto (opodatkowane);

B. rozliczenia w formie bezgotówkowej do wysokości 40,00 zł (bez podatku) poprzez skorzystanie z imprez organizowanych przez Zakład Usług Socjalnych.

DEKLARACJA polega na wpisaniu na odpowiednim formularzu litery A lub B, podpisaniu się i złożeniu formularza w sekretariacie PPPWr, p. 438, bud. C-9 do dnia 30.06.1995 r.

TRADYCYJNY MECZ

3.06.95, jak zwykle o tej porze odbył się mecz piłkarski chemików. Odnotowujemy z przyjemnością ciągłość tradycji, a o szczegółach napiszemy wkrótce.

PRAWO PARKINGOWE

Na wniosek prof. T. Winnickiego Senat powołał komisję, która ma się zająć rozwiązaniem problemu braku miejsc parkingowych. Autor wniosku przygotował projekt (6 stron) regulaminu parkingowego, który jest częściowo oparty na rozwiązaniu przyjętym w Central Connecticut State University. Chcemy zapoznać Państwa z niektórymi ciekawszymi koncepcjami tam zawartymi.

1. Wydziela się obszar "campusu" (teren PWr + odcinki ulic oddane w administrację uczelni przez miasto).

2. Powołuje się Uczelnianą Służbę Parkingową podległą Dyrektorowi Administracyjnemu PWr.

3. Korzystający z parkingu musi być pracownikiem (ew. studentem) PWr, mieć samochód zarejestrowany na swoje nazwisko, opłacone ubezpieczenia AC i NW i opłacać abonament w wysokości 10 - 40 zł/miesięcznie.

Jeśli jeździ się samochodem zarejestrowanym na inną osobę, trzeba wykazać się notarialnym upoważnieniem. Możliwość ta nie dotyczy studentów.

4. Klient parkingu musi się zarejestrować u USP i pobrać identyfikator przyklejany na szybie pojazdu.

5. Przewiduje się specjalne procedury w odniesieniu do gości zagranicznych, uczestników zewnętrznych imprez, służb dostawczych i transportowych.

6. Przyznawanie najlepszych miejsc będzie związane ze statusem i stażem akademickim.

7. Za naruszanie regulaminu przewiduje się kary: odholowanie samochodu, założenie blokad, kary pieniężne, pozbawienie praw parkowania i inne, jednak z wyłączeniem kary śmierci. Istnieje możliwość odwołania się od decyzji, a Dyrektor Administracyjny może anulować karę, jeśli uzna "odwołanie za uzasadnione lub zgodne z interesem Uczelni". Domyślamy się, że ten ostatni przypadek będzie miał miejsce, gdy wybitny profesor zagrozi porzuceniem pracy lub rezygnacją z grantu.

Proponuje się, by rozszerzyć tę koncepcję na cały rejon placu Grunwaldzkiego i okolicznej uczelni.

Autor projektu dostrzega, że dla jego realizacji potrzeba wielu przygotowań. Mamy nadzieję, że zdążą Państwo przed zakończeniem całej procedury sprzedać swoje samochody.

WIZYTA POLITYKA

5.06 przebywał krótko na PWr. założyciel Komitetu Stu, inż. arch. Czesław Bielecki. Przedstawiał założenia tworzonego ruchu. W sprawach szkolnictwa, także wyższego, jest zwolennikiem konkurencji. Jest też za uwzględnieniem w podatkach kosztów kształcenia dzieci w prywatnych szkołach. Stawia na ludzi przedsiębiorczych. Czy to my?

Z S E N A T U

XX POSIEDZENIE SENATU

(25.05.1995)

Posiedzenie rozpoczęło się od wręczenia kwiatów pani **Jadwidze Okoniewskiej**, która przechodzi właśnie na emeryturę po latach pracy na PWr. Przedstawiono też nowego senatora studenckiego, **Sylwestra Stroińskiego**. Senatorem odbyli sesję zdjęciową przed Gmachem Głównym, na potrzeby dokumentacji historycznej.

• Rozpatrzono wnioski o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego. Senat poparł kandydatury profesora dr hab. inż. **Jeremiego Sieczkowskiego** z Wydz. BLiW (46:0:1) i prof. dr inż. **Kazimierza Ziemiańskiego** z Wydz. Mechanicznego (47:0:2)

Senat poparł też wniosek o mianowanie na stanowisko profesora nzw. prof. dr inż. **Janusza Pluteckiego** z Wydz. Mechanicznego (48:0:1).

Natomiast w odniesieniu do kandydatury dra hab. inż. arch. **Józefa Gierczaka**, oprócz uchwały Rady Wydz. Architektury, odczytano list 4 członków Rady: prof. nzw. dr hab. inż. **Zbigniewa Bacia**, dra hab. inż. arch. **Witolda Lipińskiego**, prof. nzw., prof. zw. dr hab. inż. **Tadeusza Kolendowicza** i dr inż. arch. **Ryszarda Natusiewicza**, prof. nzw., którzy odwołali się od decyzji RW w oparciu o par. 32 p. 5 statutu PWr. Stwierdza się też tam, że uchwała jest sprzeczna z par. 56 wymagającym od nauczycieli akademickich reprezentowania wysokiego poziomu etycznego. Jak napisano, "w roku 1990, 25 lat po doktoracie, dr Gierczak usiłował wszcząć, łamiąc ustawę, postępowanie kwalifikacyjne do tytułu profesora przedstawiając Radzie Wydziału nieważne recenzje z dorobku naukowego z roku 1985." Zarzucono mu także, iż w czasach komunistycznych był czynnym funkcjonariuszem służby bezpieczeństwa. Dziekan S. Medeksza podtrzymał stanowisko RW wyjaśniając, że dr hab. J. Gierczak był jedynym zgłoszonym kandydatem do tego stanowiska. Wniosek nie uzyskał jednak poparcia, gdyż opowiedziało się za nim mniej niż połowa głosujących (21:14:13).

• Politechnika Krakowska zwróciła się o 2 recenzje dorobku naukowców w związku z ich planowanymi doktoratami h.c. Senat zatwierdził zarówno recenzję dorobku prof. zw. dr hab. inż. **Romana Ciesielskiego** przedstawioną przez prof. **J. Kmitę** (48:0:0), jak i prof. zw. arch. **Witolda Cęckiewicza** przygotowaną przez prof. zw. dr hab. inż. arch. **E. Małachowicza**, a odczytaną przez dra hab. inż. arch. **S. Medekszę** (50:0:0).

• Przeprowadzono wstępną dyskusję na temat problemu ponownych mianowań na stanowisko profesora nzw. PWr. Stanowisko takie jest przyznawane na 5 lat. W tym roku upływie czasu mianowania pierwszym 12 z mianowanych stu kilkudziesięciu osób. Nie ma problemu z osobami, które w tym czasie uzyskały tytuł profesorski, gdyż zapewnia im to mianowanie na stałe. W odniesieniu do pozostałych możliwe są dwa rozwiązania: mianowanie na czas nieokreślony lub cofnięcie na poprzednie stanowisko. Najbardziej skomplikowana jest sprawa osób, które przekroczyły 65 lat: jako profesorowie mogą pracować do 70. lat życia, zaś jako docenci czy doktorzy hab. musieliby przejść na emeryturę. Przy ponownym mianowaniu (zgodnie ze statutem) rada wydziału powinna wystąpić do 2 recenzentów spoza PWr., mających tytuły naukowe, co grozi masową produkcją recenzji (za które oczy-

wicie trzeba będzie zapłacić). Aktualny tryb mianowania przyczynił się do spowolnienia dążeń do tytułu naukowego, co jest szkodliwe nie tylko dla samych zainteresowanych, ale też dla uczelni jako całości, bo ma to związek z dotacją MEN, oraz - w przypadku długotrwałego zmniejszania się kadry - z utratą przez wydziały uprawnień do nadawania doktoratów i habilitacji. Czynnikiem, który należy też brać pod uwagę jest zalecenie Rady Głównej, by proporcja profesorów bez tytułu do tytularnych nie przekraczała wielkości 1,2. PWr. jako całość mieści się w tym zakresie, współczynnik wynosi 1,1. Są jednak wydziały, na których osiągnięto współczynnik 2,3!

Prof. **H. Hawrylak** wezwał do zgłaszania propozycji rozwiązań i zachęcał do wszczynania postępowań prowadzących do uzyskania tytułu naukowego. Jednakże wnioski powinny być dobrze przygotowane, ponieważ w przeciwnym przypadku może dojść do odebrania danej jednostce uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Prof. **J. Zdanowski** stwierdził, że liczone na zmianę polityki awansowej, spłaszczenie hierarchii, natomiast rzeczywistość poszła raczej w kierunku powiększenia przeszkód. Do niedawna Wydz. Elektroniki miał tylko 1 profesora zwyczajnego. Co mają powiedzieć w tej sytuacji młodszy pracownicy? Brak jest publikacji, brak doktorantów (bo brak studentów). Zniechęcająca jest też świadomość odrzucania mocnych wniosków o stanowisko profesora zwyczajnego.

Prof. **T. Winnicki** wezwał do opracowania kryteriów bez kierowania się względami sentymentalnymi. Obrona interesów pracowniczych jest zadaniem związków zawodowych, a nie Senatu.

Prof. **J. Koch** przypomniał, że polityka awansowa jest problemem całej uczelni. Bez nowych tytułów profesorskich grozi utrata prawa do habilitowania. Z drugiej strony: osoby mianowane na 5 lat powinny mieć świadomość upływającego czasu. Blokowanie etatów jest sprzeczne z interesem uczelni.

Prof. **J. Czerwonko** stwierdził, że potrzebny jest przegląd kadr. Istnieją niewykorzystane możliwości przeprowadzenia szybkich postępowań profesorskich.

Prof. **M. Piekarski** wyraził obawę, że w dzisiejszych czasach nawet Einstein miałby trudności w CK, której decyzje są czasami zaskakujące: złe wnioski przechodzą, dobre upadają.

Prof. **A. Mulak** wyraził nadzieję, że w związku z płynnością stanów prawnych przepisy ogólne dopasują się do rzeczywistości.

Prof. **P. Śniady** podkreślił brak motywacji dla zdobywania stopni naukowych. Znaczący wpływ na to mógłby mieć wzrost wynagrodzeń profesorów zwyczajnych.

Prof. **R. Rogala** potwierdził, że wiele osób zakłada automatyzm powtórnych mianowań. Zamiast walczyć o tytuł, zakłada się spółkę w myśl zasady, że "najwartościowsze w mojej pracy na Politechnice są: szyld i telefon".

JM Rektor powiedział, że nie można liczyć na nowelizację ustawy w ciągu najbliższych 2 lat, może nawet 5. Można oczekiwać, że surowe kryteria CK zostaną w obliczu faktów obniżone ("korekta adaptacyjna"). Na następnym posiedzeniu Senatu poddana zostanie pod dyskusję propozycja rozwiązania

• Pani Kwestor **C. Palczak** przedstawiła projekt podziału zysku z 1994 r. Chodziło o ewentualne wydzielenie funduszu nagród. Zgodnie z przepisami środki przekazywane na fundusz zasadniczy są nieopodatkowane, o ile przeznaczane są na cele statutowe. Dotąd na ten cel przeznaczano 80%, zaś resztę - na uczelniany fundusz nagród

i fundusz stypendialny. Środki przeznaczane na te fundusze są obciążone 40% podatkiem. W lutym Senat podjął decyzję o przeznaczeniu 500 mln st. zł. na fundusz stypendialny. Odprowadzono podatek. Obecnie pozostaje decyzja, czy tworzyć fundusz nagród. Zysk z działalności badawczej wyniósł 4.758 mln st. zł (bez jednostek wydziel.). Kwota do dyspozycji (ok. 20%) wynosząca 1 mld 81 st. zł po obciążeniu podatkiem i 25% odpisem na rezerwę Rektora zmaleje do 486 mln zł. Na skutek obciążenia składką ZUSowską rzeczywista kwota do wykorzystania spadłaby do 329 mln st. zł. Do tego każdy otrzymujący nagrodę musiałby odprowadzić podatek o wysokości co najmniej 21%. Głównym beneficjentem tego rozwiązania jest więc Ministerstwo Finansów.

Prof. **P. Śniady** w imieniu Komisji Ekonomicznej zgłosił wniosek przekazania omawianych środków na fundusz zasadniczy. Senat poparł ten wniosek (49:0:0).

• **JM Rektor** zgłosił propozycję zmian Regulaminu Podziału i Przyznawania Nagród Uznanionych w celu obniżenia dolnej granicy stawek oraz określenia podległości (pod względem trybu przyznawania nagród) pracowników naukowych z Biblioteki PWr. Wielkość kwot przeznaczanych na nagrody jest na tyle mała, że są trudności z podziałem między wyróżnione osoby. Stosowano czasem wybiegi formalne, jak np. nagrody zespołowe, ponieważ kwota przypadająca na osobę mogła być wtedy mniejsza. Komisje ds. Regulaminów i Statutu oraz Ekonomiczna nie zgłosiły zastrzeżeń, ponieważ jednak dr **M. Michalewska** (ZNP) dostrzegła brak wymaganej zgody związków zawodowych, potraktowano wynik głosowania (46:0:0) jako pozytywną opinię.

* Zgłoszono interpelacje:

- dr **L. Jankowski**: Jak uregulowane jest korzystanie z poczty elektronicznej? Pojawiają się liczne ogłoszenia podające takie adresy.

- dr **B. Kasztenny**: niewłaściwa jest relacja między wysokością stypendium doktoranckiego a płacami młodszych pracowników naukowych. Doktorant na III r. otrzymuje tyle ile doktor habilitowany.

* Dr. **M. Ciurla** podsumował pracę Senackiej Komisji ds. Remontów, która po rozpatrzeniu długiej listy wniosków musiała wybrać do realizacji tylko nieliczne propozycje - z przyczyn finansowych. Zapowiedział, że Komisja będzie interesować się przebiegiem remontów.

JM Rektor zaanonsował ukazanie się numeru "Forum Akademickiego" poświęconego wrocławskiemu środowisku naukowemu. Przedstawił też wniosek wspólnoty z Taizé o udostępnienie sal Uczelni na przełomie XII.95 i I.96.

Prorektor ds. Nauczania **Z. Kremens** zreferował akcję protestacyjną studentów. W ciągu 4 lat pomoc dla studentów spadła o 70% i będzie spadać. MEN proponuje, by znieść stypendia naukowe, wprowadzić centralną agencję rządową dysponującą akademikami i stołówkami będącymi dotąd własnością poszczególnych uczelni. Mimo protestów studentów (Konwent uczelniany 17 maja jednomyślnie odrzucił propozycje rządowe) planuje się wniesienie projektu ustawy pod obrady Sejmu już w czerwcu. Media niejednokrotnie dezinformują społeczeństwo podając nieprawdziwe dane o delegalizacji protestów przez władze uczelni.

JM Rektor poinformował, że włączył się w mediację między stronami konfliktu na Akademii Muzycznej.

Następne posiedzenie Senatu 22 czerwca, godz. 9.15.

Podróż do Holandii

Przedstawiamy naszym Czytelnikom wypowiedź studentki V roku WPPT, Agnieszki Popiołek. Na zamykającym spotkaniu programu TEMPUS - INPUT zreferowała ona po angielsku swoje wrażenia z pobytu na uniwersytecie holenderskim. Ponieważ jej wystąpienie spotkało się z dużym zainteresowaniem zachodnioeuropejskich uczestników spotkania, prezentujemy je również Państwu.

Półtora roku temu spędziłam jeden semestr na Fre University w Amsterdamie w ramach programu TEMPUS - JEP - 4407 pt. INPUT. Powiedzenie "podróż kształcą" przestało być dla mnie tylko sloganem. Owszem, bywałam tu i ówdzie na wakacjach, ale pół roku w obcym kraju to coś zupełnie innego. Trzeba znaleźć swoje miejsce w nowym środowisku, co oznacza również refleksję nad swoją własną kulturą i postawą. Jest to również dobre ćwiczenie praktyczne z zakresu tolerancji. Przy okazji można wnieść swój wkład w poziom wykształcenia przeciętnego Europejczyka mówiąc mu, że Polska to całkiem normalny kraj, w którym jest co jeść i w co się ubrać.

Wiem, iż żeby wyjechać, trzeba pokonać strach i obawy przed tym, co może nas spotkać. Ale nie ma się czego bać. I nie jest to tylko moja opinia - wszyscy moi znajomi, którzy przebywali na zagranicznej uczelni, wracali bardzo zadowoleni. Odpada przede wszystkim problem pieniędzy - otrzymane stypendium w zupełności wystarcza na pokrycie kosztów nawet w najdroższych krajach Europy Zachodniej. Mieszkanie z reguły ułatwia uczelnia, istnieje możliwość ubezpieczenia na miejscu, dzięki czemu ma się dostęp do wszelkiej pomocy lekarskiej.

Przeszkodą, która zapewne pojawia się w rozmyślaniach o wyjeździe, jest strach przed obcym językiem. Muszę przyznać, że przed wyjazdem angielski, jakim mówiłam, nie był najlepszy. Zdawałam sobie sprawę z tego, że robię mnóstwo błędów, a moje

doświadczenia w rozmowie z Anglikami nie były zachęcające. Świadomie wybrałam więc Holandię, mając nadzieję, że łatwiej będzie mi się porozumieć. I tak też było: "holenderski" angielski okazał się o wiele bardziej przyjazny. Okazał się również bardzo powszechny, bowiem niemalże 90% Holendrów potrafi mówić po angielsku, co bardzo ułatwiało załatwianie niektórych spraw, jak robienie zakupów czy dogadanie się z lekarzem.

Holendrzy wywarli na mnie bardzo pozytywne wrażenie. Są to ludzie otwarci i niesamowicie serdeczni. Gdy zdarzało mi się nierekas błędzić w Amsterdamie, wystarczyło tylko rozłożyć mapę, by znalazło się kilka osób chętnych do wskazania kierunku. Również stosunki panujące na uczelni są o wiele bardziej przyjazne dla studenta. Dystans między wykładowcą a studentami jest o wiele mniejszy niż u nas, co po części jest wynikiem tego, że wszyscy zwracają się do siebie po imieniu. Zaliczanie przedmiotów odbywa się natomiast tak samo jak u nas - są zarówno ustne jak pisemne egzaminy. Oczywiście pobyt na zagranicznej uczelni to nie tylko czas sielanki i beztrudnego życia. Bywały dni długiej i ciężkiej pracy na uczelni, trzeba było przeżyć tęsknotę za domem i przyjaciółmi, a także zahartować się w doświadczeniach różnych kulturowych szoków. Zaliczyć mogę do nich Dzielnicę Czerwonych Świąteł, kościoły pozamieniane w domy towarowe, czy też brak białego sera, ale również kontenery na szkło i papier i umiejętność kulturalnej ulicznej zabawy.

Ani ja, ani moi znajomi, którzy byli za granicą, nie jesteśmy żadnymi "nadludźmi"... Skoro my, mimo obaw, daliśmy sobie radę, możesz i Ty spróbować.

*Agnieszka Popiołek
V rok WPPT*

Rozmowa z Dziekanem Wydziału Informatyki i Zarządzania, prof. Jerzym Świątkiem

Dydaktyczne wsparcie z Anglii

- Jak dowiaduje się, Wydział Informatyki i Zarządzania podjął nową inicjatywę, godną jego managerskich zainteresowań i sprowadza wykładowców z zagranicy.

- Chciałbym, żeby nie tylko pracownicy Wydziału, ale i studenci korzystali z owoców szerokiej współpracy naukowej, jaką ma nasz wydział. Organizujemy od 20 lat konferencje "System Science" we współpracy z Anglikami (Coventry University) i Amerykanami (Nevada State University), mamy wspólne badania i publikacje. Teraz chciałbym włączyć w te kontakty studentów.

- Studenci mieli okazję wyjechać za granicę dzięki programowi TEMPUS.

- Tak, ale to umożliwia wyjazdy ograniczonej liczby studentów. Mogą oni dzięki tej ofercie poznać życie innych uczelni, a przede wszystkim poznać laboratoria i technologie, jakich u nas nie ma. Natomiast o wiele taniej i łatwiej można zaproponować im wykłady na interesujące tematy, jeżeli zaprosi się tutaj wykładowców z uczelni zachodnich. Można w to wciągnąć całą grupę dobrze przygotowanych studentów. Można zamówić konkretny wykład i wprowadzić go jako wykład kursowy. Taką próbą były zajęcia przygotowane przez profesora Keitha Burnhama z Coventry University.

- Jak doszło do tej decyzji?

- W poprzednich latach jeden z naszych studentów przygotowywał pracę dyplomową pod kierunkiem prof. Burnhama. Praca ta została wysoko oceniona. Podczas ostatniej konferencji zaproponowałem profesorowi Burnhamowi przedstawienie tej problematyki studentom. Obiecał, że przyjedzie i wygłosi cykl wykładów.

- Czy to miały być wykłady o charakterze specjalistycznym?

- Tematem było sterowanie adaptacyjne. Jest to ważne poszerzenie programu oferowanego studentom w ramach planowych zajęć, fragment wykładu kursowego teorii sterowania. Celem wykładu było przedstawienie metod i technik sterowania adaptacyjnego.

– **Jak długi był cykl wykładów?**

– Planowano je najpierw na 5 dni: od poniedziałku do piątku. Z przyczyn organizacyjnych (problemów z majowymi świętami) trwały ostatecznie 4 dni. Objęły przewidywany zakres tematyczny. Razem z profesorem Burnhamem przyjechał jego współpracownik, który miał przygotowany zestaw programów laboratoryjnych ilustrujących omawiane problemy.

– **Kim byli słuchacze?**

– Uczestniczyli w wykładzie ci studenci, którzy mają w swoim programie studiów zajęcia związane z podstawami teorii sterowania: z Wydziału Informatyki i Zarządzania – kierunek Informatyka, z Wydziału Elektroniki – kierunek Automatyka i Robotyka i kierunek Elektronika. Ponieważ ci studenci mieli już przygotowanie merytoryczne z podstaw teorii sterowania, głównym problemem była bariera językowa. Zależało nam, żeby znajomość języka pozwoliła na kontakt i właściwy odbiór wykładu. Dlatego zaproponowaliśmy uczestnictwo w zajęciach po angielsku wybranym, najlepszym studentom. Ilość miejsc w sali wykładowej była ograniczona. Dostawiono krzesła, tak że było 45 miejsc, a i to okazało się za mało.

– **Czy treść wykładów odbiegała znacznie od tego, co oferują wrocławscy wykładowcy?**

– Zdawałoby się, że każdy z nas, wykładowców z tej dziedziny, mógłby taki wykład poprowadzić. Jednakże prof. Burnham zaczął od zastosowań prezentowanej wiedzy i pożytków z jej zastosowania. Pokazał kilka praktycznych przykładów aplikacji w przemyśle (już zrealizowanych jak i będących w przygotowaniu). Przedstawił nawet przykład rozmowy z partnerem z przemysłu. Klientowi głównie chodzi o wyjaśnienie, kiedy zwróci mu się inwestycja, a potem dopiero interesuje się sprawami merytorycznymi, które dla naukowca są najważniejsze.

Sądzę, że ten aspekt zysków i kosztów powinien być wprowadzony również do naszych wykładów, gdyż pokaże, że to, co piszemy po tablicy ma walor nie tylko teoretyczny. Po prostu w przyszłości da się tę wiedzę sprzedać.

– **Jak studenci odebrali zajęcia?**

– W pierwszym dniu przełamywano barierę językową i psychiczną. (Nawet na naszych kursowych wykładach nawiązanie kontaktu z grupą też zajmuje kilka wykładów.) Tymczasem tu już drugiego dnia studenci obstąpili wykładowcę, dyskutowali chcąc jak najlepiej wykorzystać krótki czas zajęć. Ich wypowiedzi świadczyły, że bardzo dobrze oceniają zajęcia. Ich zdaniem wykład taki jest potrzebny, a nawet tygodniowy kontakt z kimś, kto prowadzi zajęcia na innej uczelni, zwłaszcza zagranicznej, może dać dwójakie korzyści: doświadczenie uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w obcym języku i wzbogacenie wiedzy zdobywanej podczas zasadniczych zajęć.

– **Jak wypadają na tym tle zajęcia prowadzone przez pracowników Politechniki Wrocławskiej?**

– Okazuje się, że nasz poziom kształcenia jest dobry. Nie zawsze trzeba wyjeżdżać za granicę, by zyskać odpowiednią wiedzę. Wyjazdy ważniejsze są tam, gdzie chodzi o uzyskanie dostępu do laboratoriów, technologii.

– **Czy profesor Keith Burnham wyraził opinię na temat efektów prowadzonych przez siebie zajęć?**

– Był zaskoczony liczbą chętnych. Nawet na swojej uczelni nie ma tak dużego odbioru jego wykładów. Wykładowca bardzo szybko się zorientował, którzy studenci chwytają jego myśl. Zaproponował kilka tematów do wspólnej realizacji. Gdyby to miała być praca dyplomowa, można realizować ją częściowo na drodze korespondencyjnej, a na koniec uzupełnić krótkimi wyjazdami lub wizytą opiekuna pracy we Wrocławiu.

Zaproponowane tematy dotyczą sterowania adaptacyjnego z wykorzystaniem metod sztucznej inteligencji i sieci neuronalnych. To są aktualne tematy, proponowane studentom również i u nas.

– **Czy studenci Informatyki i Zarządzania mieli styczność z programem TEMPUS?**

– Jeden z naszych studentów skorzystał z tego programu robiąc

pracę dyplomową w Coventry. Ponieważ zakończenie pracy zbiegło się z terminem konferencji, wykorzystaliśmy wizytę naszych angielskich partnerów dla przeprowadzenia egzaminu dyplomowego na miejscu. Dzięki temu praca wykonywana za granicą zakończyła się dyplomem Politechniki Wrocławskiej.

– **Jakie są dalsze Pana plany w tej dziedzinie?**

– Chcemy zachęcić do przyjazdu studentów z zachodnich krajów. Obecnie mamy 5 studentów, którzy przyjechali dzięki TEMPUSowi. Zaproponowaliśmy im pewien program z dziedziny informatyki i zarządzania, w języku angielskim. Program ten pozwoli studentom m.in. poznać aktualnego stanu rzeczywistości w Polsce. To jest cenne, ponieważ nie da się bezpośrednio przenieść metod i technik zarządzania. Trzeba zawsze rozpoznać aktualne problemy i dobrać do nich rozwiązania. Próbując znaleźć właściwą koncepcję studenci zyskują doświadczenie, które uświadomi im bogactwo możliwości.

– **Mam nadzieję, że bogactwo problemów, na które trafią obudzi ich zapał badawczy. Dziękuję Panu Dziekanowi za rozmowę.**

Rozmawiała: Maria Kisza

AIESEC działająca przy Politechnice Wrocławskiej zorganizowała dla studentów i zainteresowanych firm targi pracy.

**Dni Kariery,
30–31 maja '95**

W zeszłym roku organizacja AIESEC działająca przy Politechnice Wrocławskiej zorganizowała dla studentów i zainteresowanych firm Targi Pracy. Ponieważ wszyscy byli zadowoleni z tej inicjatywy, postanowiono nie tylko powtórzyć sukces, ale poszerzyć formułę imprezy. Tegoroczne DNI KARIERY to również prezentacje firm (omówienie rodzaju działalności, planów na przyszłość, możliwości rozwoju branży) i profesjonalne szkolenia.

Zorganizowano również "Trójkątny stół" – spotkanie przedstawicieli uczelni, firm i studentów mające zająć się problemem wzbogacenia systemu kształcenia o aspekt praktyczny.

"Coraz więcej firm docenia zdobycia tą drogą pracowników. Studenci również rozumieją znaczenie takich spotkań. Ich mentalność się zmienia: rozważają poważnie swoje szanse na przyszłość. Nawet tym, którzy nie kończą w tym roku studiów przyda się bardzo wykład Michaela Greenfielda z Zachodniopomorskiej Szkoły Biznesu pt. *Jak odnieść sukces w biznesie?* (po angielsku) omawiający mity o specjalizacji, błędy młodych ludzi w ich pierwszej pracy, praca w międzynarodowym zespole i sekrety ludzi sukcesu." – mówi Patrycja Dalecka, studentka II roku Informatyki i Zarządzania reprezentująca AIESEC. – "Mamy tu szeroki wachlarz branż: firmy żywnościowe jak Master Food, czy Cadbury, konsultingowe jak Ernst & Young, komputerowe jak JTT i bankowe – Bank Przemysłowo – Handlowy z Krakowa. O roli spotkań świadczy liczba miast, które podejmują tę inicjatywę: Warszawa (już trzeci raz, również jako Dni Kariery), Poznań, Katowice, Kraków, Szczecin, Opole. Włączają się w akcję inne organizacje studenckie, np. BEST."

Przedstawicielka pracodawców, pani Beata Cisto z Banku Przemysłowo – Handlowego w Krakowie jest również bardzo zadowolona. Firma uczestniczy w targach pracy już trzeci raz. "Naszym celem jest znalezienie odpowiednich absolwentów do pracy w różnych agendach banku." – mówi. – "Preferujemy studentów kierunków ekonomicznych, ale nie zamykamy drogi żadnemu kandydatowi ze studiami wyższymi. Mamy ludzi z dyplomami kierunków technicznych i rolniczych. Najważniejsze są umiejętności adaptacyjne i kreatywność. Dajemy możliwość kształcenia się, zwłaszcza specjalistycznego. Spotykamy się z dużym zainteresowaniem studentów."

40 Międzynarodowe Targi Książki,
Warszawa 17-22 maja 1995

Rekordowa liczba wystawców

Tegorocznym Międzynarodowym Targom Książki towarzyszył szczególny, jubileuszowy nastrój. 40 lat temu 26 wydawców z kraju i zagranicy zdecydowało się przyjąć zaproszenie ARS POLONY na I Międzynarodowe Targi Książki. W tym roku przybyła rekordowa liczba wystawców – w 40 MTK wzięło udział 782 wydawców z 27 krajów. W Pałacu Kultury i Nauki na 10 tys. m² powierzchni zmieściło się 341 stoisk, na których prezentowano ok. 50 tys. tytułów. Rekordowa była również liczba zwiedzających – w ciągu sześciu dni Pałac odwiedziło 39 tysięcy osób. Pozwala to mieć nadzieję, że rynek czytelniczy powoli wychodzi z kryzysu. Optymizmem napawa fakt, że ludzie chcą czytać książki i – mimo paru lat zalewania księgarń tysiącami tytułów, często o niezbyt wysokim poziomie – potrafią wyszukać publikacje naprawdę wartościowe i takich też oczekują.

Ogromna liczba wystawców i zwiedzających dobrze wróży następnym imprezom. Parę lat temu warszawskie targi przeżywały regres. Obawiano się, że rolę Warszawy przejmie Praga. Szczęśliwie dla nas stało się inaczej. Należy dodać, że międzynarodowe targi książki o dużym znaczeniu odbywają się również we Frankfurcie, Londynie, Lipsku i Paryżu.

Od kilku lat warszawskie targi książki mają swój temat wiodący; tym razem była nim „książka z USA”. Ekspozycja „Książki, które ukształtowały Amerykę” nieszczerólnie jednak zachwycała zwiedzających. Wyjątkowo licznie stawili się wystawcy z krajów byłego ZSSR, których obecność wspierało finansowo Ministerstwo Kultury i Sztuki.

W trakcie 40 MTK podpisywali swoje książki: Czesław Miłosz, ks. Jan Twardowski, Hanna Krall, a także Leszek Balcerowicz, Adam Michnik, Jerzy Kuroń, ks. Józef Tischner, a największa kolejka, która wprawiła w zdumienie wydawców zagranicznych, ustawiła się po podpis Williama Whartona – autora „Ptaśka”, najpopularniejszego obecnie prozaika w Polsce.

Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej prezentowała (po raz pierwszy od dwudziestu lat) swoje publikacje w sektorze A – tradycyjnie od lat zajmowanym przez wydawnictwa naukowe. Jako przedstawiciel jedynej uczelni technicznej na targach (licniejszy był udział wydawnictw uniwersyteckich) byliśmy oprócz WNT i WKiŁ, jednym z nielicznych wydawców polskiej literatury technicznej. Zaprezentowaliśmy ok. 70 tytułów – nowości. Publikacje Politechniki Wrocławskiej cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, m.in. wśród przedstawicieli bibliotek naukowych, księgarń specjalistycznych, hurtowni. Pracownicy naukowcy, studenci i uczniowie szkół technicznych złożyli indywidualne

Stoisko Oficyny Wydawniczej Politechniki Wrocławskiej

alne zamówienia. Dzięki odpowiedniemu przygotowaniu (wydrukowaniu katalogów, ofert, zapowiedzi wydawniczych itp.) mogliśmy zebrać zamówienia również na tytuły, których nie mogliśmy zaprezentować na Targach.

Obecność Oficyny Wydawniczej na MTK jest kolejnym krokiem konsekwentnie prowadzonej od roku polityki reklamowo-marketingowej. Zebrane zamówienia od księgarzy z Warszawy i innych miast oraz przeprowadzone negocjacje pozwolą nam na dalsze rozpowszechnianie wydawnictw Politechniki Wrocławskiej w całym kraju. Bilansując naszą obecność na MTK, biorąc pod uwagę koszt uczestnictwa (a był niemały) i wartość złożonych zamówień, możemy stwierdzić, że to przedsięwzięcie zwróciło nam się w dwójnasób. Należy również podkreślić korzyści niematerialne, czyli promocję Oficyny Wydawniczej PWr. oraz Uczelni.

Największym powodzeniem cieszyły się książki: J. Więckowska, *Katalityczno-adsorpcyjne odsiarczanie gazów*, *Laboratorium programowania w języku Pascal* (praca pod red. A. Sielickiego), W. Paluszyński, *Kurs informatyki z ćwiczeniami*, J. Grajner, *Nowoczesne pojazdy komunikacji miejskiej*, M. Świdorska-Bróż, *Mikroczyszczenia w środowisku wodnym*, W. Karwacki, *Maszyny elektryczne* oraz publikacje architektów: M. Chorowska, *Średniowieczna kamienica mieszcząca we Wrocławiu*, E. Małachowicz, *Konserwacja i rewaloryzacja architektury*, T. Kozaczewski, *Wiejskie kościoły parafialne na Śląsku*, E. Niemczyk, *Pałace starożytnego orientu*.

Najczęściej pytano o książki z takich dziedzin, jak: ochrona środowiska, elektronika, elektrotechnika, zarządzanie, budownictwo. Szczególne zainteresowanie wzbudziły ostatnio wydane informatory o wydziałach, które były wnikliwie studiowane przez osoby związane z odpowiednią branżą.

Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej przygotowała na MTK dwa specjalne tytuły, na które zakupiono licencje od wydawnictw brytyjskich. Są to książki Petera Kenny'ego *Panie przewodniczący, panie, panowie* w tłumaczeniu prof. Krzysztofa Pigonia oraz Davida Lindsaya *Dobre rady dla piszących teksty naukowe* w tłumaczeniu Karola Pesza. Publikacje te, specjalnie skierowane do środowiska akademickiego, stanowią przewodnik po sztuce wystąpień publicznych oraz sztuce pisania tekstów naukowych, tak aby były w pełni profesjonalne, a jednocześnie łatwe i przyjemne w odbiorze. Zachęcamy wszystkich do przeczytania tych książek, niezależnie od stopnia opanowania obu sztuk. Sądząc po zainteresowaniu, jakie wzbudziły te publikacje, na pewno warto się z nimi zapoznać.

M. Łyko

Dni kariery ...

cd ze str. 5

Chętni do pracy w Banku wypełniają ankiety, które są przekazywane do centrali. Tu wybiera się kilkadziesiąt najlepszych. Wyselekcjonowane osoby są zapraszane na rozmowy i testy psychologiczne. Ostatecznie uzyskuje się grupę 20 – 30 osób, które będą pracować w centrali lub oddziałach BPH. „Osoby wybrane w ten sposób sprawdzają się”. Bank organizuje również praktyki dyplomowe. „Dane o uczestnikach praktyk i ich osiągnięciach są też ważnym źródłem informacji. Czasem wysyłamy takim osobom konkretne oferty, nawet z pominięciem typowych formalności.”

Uczestniczka obrad Trójkątnej Stołu, pani Małgorzata Wiśniewska z warszawskiego AIESEC-u jest zdania, że niezbędne są działania wszystkich zainteresowanych stron, by wypracować właściwy system praktyk, a jednocześnie nasycić program treściami istotnymi dla przyszłego absolwenta. „Wartościowi absolwenci budują prestiż uczelni.” – mówi. Jako wady kształcenia dostrzega brak całościowego podejścia do zdobytych informacji, nieumiejętność pracy w grupie.

Tym razem dyskusja nie doszła do etapu konkretnych propozycji. Za najbardziej rewolucyjną propozycję pani Wiśniewska uznała propozycję dziekana M. Soroki, by Państwo odeszło od finansowania uczelni jako instytucji i oddało dotychczas przeznaczane na to środki (w formie kredytów) studentom.

Sam dziekan M. Soroka akcentował najbardziej niedorzeczną – jego zdaniem – proponowaną koncepcję praktyk zawodowych. „Nie można oczekiwać od firmy, że ujawni studentowi swoje tajniki. Przecież on może podjąć pracę u konkurencji.”

Prodziekan Wydz. Informatyki i Zarządzania Z. Szalbierz był nieco rozczarowany brakiem konkretnych koncepcji.

Ponieważ w spotkaniu uczestniczyli również: prorektor Z. Kremens i pani prodziekan WliZ Iwona Dubielewicz, Politechnika Wroclawska dowiodła zainteresowania dla studenckiej inicjatywy. Niestety nie zjawili się przedstawiciele innych zaproszonych uczelni: Akademii Ekonomicznej ani Uniwersytetu Wrocławskiego. Może za rok? □

Rozmowa z Prorektorem ds. Nauczania, dr hab. Zdzisławem Kremensem, prof. nzw. PWr.

O pieniądzach na wydziałach

– Wyrażane są opinie, że w wyniku reformy finansowania wydziałów społeczność akademicka została "rzeżona na głęboką wodę" z prawie zerowymi finansami, a centrala się odcina od tego problemu.

– Pewne niedoinformowanie sprawia, że takie poglądy są wyrażane. Tymczasem w rzeczywistości tegoroczna sytuacja nie różni się zasadniczo od wcześniejszej. Rektor płaci za wszystkie godziny nadliczbowe, jakiegokolwiek one są, choć nie ma żadnego wpływu na ich ilość. Dopiero w przyszłym roku zadziała pewne ograniczenie, bo choć będziemy nadal finansować nadgodziny, to jednak zastrzegamy, że kwota pieniędzy na ten cel nie wzrośnie. Takie rozwiązanie jest niezbędne dla bezpieczeństwa finansowego uczelni, gdyż więcej pieniędzy po prostu nie ma.

– W tym roku wydziały mogą ocenić swoje możliwości finansowe i dopasować do nich rozwiązania. Co jednak mogą uczynić?

– Zakres możliwości oszczędnościowych jest znaczny. Krokiem, który można zrobić najszybciej, jest zwiększenie liczebności grup studenckich. Dotąd racjonalnym – z punktu widzenia wydziału – działaniem było ich maksymalne rozdrabnianie. Teraz należy szukać sensownego optimum. Następnym elementem to redukcja liczby specjalizacji. Wreszcie długofalowo należałoby dążyć do zmian programowych. Przy zastosowaniu tych zmian finansowanie wydziałów nie powinno stwarzać poważnych trudności.

– To jednak wymaga wielu decyzji programowych, a być może i personalnych, które spadną na dziekanów.

– Oczywiście, ta przemiana stanowi duże obciążenie dla dziekanów gdyż wymaga podejmowania decyzji osobowych czy finansowych. Wiele będzie zależało od ich woli i umiejętności wyjaśniania sytuacji pracownikom wydziału. Niektóre wydziały podjęły wysiłek samodzielnych analiz, np. modelu stosowanego w krajach zachodnich w danej dyscyplinie. Środowisko uświadamia sobie, że nowy system to nie żaden kamień u szyi, a chodzi tylko o przekazanie decyzji o zabiegach racjonalizujących na szczebel najbardziej kompetentny.

– Czyli chodzi o to, że decyzje o wydatkowaniu pieniędzy muszą zapadać tam, gdzie ustala się programy dydaktyczne. Każdy jednak łatwo zauważy, że poza funduszami wydziałowymi jest jeszcze fundusz centralny.

– Spodziewam się, że dziekani jako przedstawiciele wydziałów będą bacznie przyglądać się wydatkom centralnym. Jest to pozytywny element kontroli. Nie tylko wydziały będą ponosiły ciężar przemian i oszczędności. Wydziały prowadzą podstawową działalność – one są najważniejsze, dlatego robimy wszystko, by przejście na nowy system było dla nich jak najłatwiejsze. Spodziewamy się z ich strony pytań o oszczędności robione tu, w centrali.

– Czy są dane pozwalające ocenić sytuację finansową wydziałów?

– Przeprowadzono kilka analiz: pierwsza przedstawiała kalkulację dla warunków z 1994 roku, druga – plan na 1995 rok, a teraz dla przyjętego budżetu. Z analizy wynika, że tylko w nielicznych przypadkach wynik finansowy wydziałów będzie ujemny po uwzględnieniu dopłat za nadgodziny. Ewentualne braki będą musiały być sfinansowane przez wydziały z innych środków. Teraz oddamy do rąk dziekanów dodatkowe narzędzie: możliwość regulacji pensum. Będzie to przedmiotem dyskusji na czerwcowym posiedzeniu Senatu. Odejdzcie się też od stosowanych algorytmów do obliczania liczby etatów technicznych itp.

– A jak wygląda sprawa budżetów na bieżącą działalność dydaktyczną?

– Od dwóch lat stosuje tuż zasadę przyznawania całości środków na bieżącą obsługę dydaktyki bez szufladkowania wstępnego. Rady wydziałów mają bezpośredni udział w decyzjach finansowych: zatwierdzają budżet wydziałowy, a następnie jego wykonanie. Spodziewamy się, że ciekawe wyniki da analiza realizacji wydziałowych budżetów, zwłaszcza relacji między projektem a jego wykonaniem oraz struktury wydatków na poszczególnych wydziałach. Akcenty mogą być różnie rozłożone: na remonty, wyjazdy zagraniczne, nagrody studenckie, wydawnictwa, bieżącą obsługę dydaktyczną, inwestycje. Nie chodzi o wpływanie na te decyzje, a jedynie o rozpoznanie sytuacji.

– Skoro więc jest tyle możliwości, skąd się biorą zale za poprzednim systemem?

– Byliśmy przyzwyczajeni, że nad wszystkimi jest szef, na którego można narzekać, ale też można zgłaszać się do niego po pieniądze. Teraz zobaczyliśmy dokładnie, jakie są nasze możliwości finansowe.

– Czyli jeżeli mamy pretensje, to niestety do siebie. Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Maria Kisza

KBN ...

cd ze str. 1

3. Modernizacja rolnictwa
4. Zdrowie i ochrona środowiska
5. Funkcjonowanie Państwa

Prof. Daniel J. Bem poinformował na wstępie swej wypowiedzi, że przy pomocy sieci Internet i programu Mosaic lub Netscape można połączyć się z serwerem KBN. Pod adresem WWW.KBN.GOW.PL można znaleźć dane o kryteriach i trybach finansowania, a także ogólną informację o KBN, informacje dla środowisk naukowych, aktualności, biuletyn "Sprawy Nauki" i niektóre dane statystyczne.

Prof. Bem omówił szczegółowo sposoby starania się o projekty celowe i badawcze.

Charakter projektów celowych wynika z uchwały 6/94 z 27.04.94. Złożenie wniosku o projekt celowy jest jednym ze skuteczniejszych sposobów uzyskania funduszy. Projekt taki obejmuje prace badawczo – rozwojowe i wdrożeniowo – inwestycyjne. Należy jednak mieć świadomość, że KBN dofinansowuje tylko część naukowo – badawczą (do 65% planowanych nakładów). Część wdrożeniowo – inwestycyjna powinna być realizowana ze środków wnioskodawcy, którym może być:

- podmiot prowadzący działalność gospodarczą,
- spółka z udziałem kapitału zagranicznego,
- organ administracji państwowej,
- organ samorządu terytorialnego,
- jednostka mająca zakład doświadczalny

(Uwaga: wniosek tego typu, tzw. "sam z sobą" jest dopuszczalny, ale niemile widziany, gdyż zachodzi obawa, że nie da się sprawdzić, czy wnioskodawca wyłożył wymagane 35% na wdrożenie lub inwestycje).

- grupa podmiotów gospodarczych.

Realizatorem prac badawczo – rozwojowych może być tylko jednostka naukowa lub badawczo – rozwojowa. Wnioski o dofinansowanie projektów celowych są rozpatrywane w 4 terminach. Terminy składania do: 31.01., 30.04., 31.08. i 31.10. Oceny mogą być pozytywne (znakomity, b. db., db., przeciętny) i negatywne (słaby, niemożliwy do przyjęcia). Zaletą projektów celowych jest to, że pozytywnie ocenione wnioski są przyjmowane do finansowania, co nie jest regułą przy projektach badawczych.

Dotychczas uruchomiono 1122 cywilne projekty celowe oraz pewną ilość projektów o charakterze zastrzeżonym. Przeważająca ilość projektów dotyczy unowocześnienia lub uruchomienia produkcji nowych wyrobów. Nakłady na projekty celowe w kolejnych latach wynosiły:

- 1992 – 623 mld zł (8,42% rocznego budżetu nauki),
- 1993 – 677 mld zł,
- 1994 – 870 mld zł,
- 1995 – 180,7 mln n. zł.

Są to więc duże sumy. Jedyną trudność w dostępie do środków polega na znalezieniu wykonawcy, który złoży wniosek. Nowum polega na tym, że może to być zarówno podmiot gospodarczy jak organ administracji państwowej.

Projekty badawcze są to (uchwała 17/93 z 16.06.93) zadania naukowe lub badawczo – rozwojowe zmierzające do osiągnięcia celu przedstawionego w opisie projektu. Powinny zawierać dojrzałą koncepcję rozwiązania. KBN nie finansuje fazy studiów służących opracowaniu koncepcji, nie należy więc wpisywać we wniosku punktów "studia literaturowe"! Trzeba też jasno sformułować zadanie naukowe, nie rzucać ogólnikowych haseł.

KBN może przyznać środki na publikację integralnie związaną z projektem, o co można wnioskować już w projekcie lub w dodatkowym wniosku, ale wtedy publikacja musi być już napisana i zaopiniowana przez 2 samodzielnych pracowników naukowych.

KBN wyodrębnia środki na "granty promotorskie" i "granty młodych pracowników nauki". Stają się one coraz popularniejsze – w zespole T11 przeznaczają się na nie 10% środków zespołu.

Wnioskodawcą o grant promotorski jest promotor jednej lub kilku prac. Wnioskowana wysokość nakładów nie jest ograniczona, ale powinna być "rozsądna". Promotor nie powinien (choć nie jest to otwarcie powiedziane) przewidywać w granicy honorariów dla siebie, może przewidzieć natomiast stypendium doktoranta. Daje to szansę utrzymania osobom, które nie uzyskały stypendium doktoranckiego z uczelni.

cd na str. 12

Wybory w ZNP

25 kwietnia br. odbyła się Sprawozdawczo – Wyborcza Konferencja Delegatów Związku Nauczycielstwa Polskiego przy Politechnice Wrocławskiej. Wybrano:

- *Prezesa Rady Zakładowej*
Małgorzatę M I C H A L E W S K A (ponownie)
- *Członków Rady Zakładowej:*
Stefania ARTMAŃSKA – Dz. A. G.
Aleksander AUGUSTYN – I – 13
Czesław BASZTURA – I – 28
Piotr BERKOWSKI – I – 2
Romuald BĘDZIŃSKI – I – 16
Teresa BIEGASIEWICZ – Dz. A. G.
Franciszek BORYS – I – 23
Waldemar BUKOWSKI – A.C. – A.T.
Bogdana CHAMSKA – I – 24
Jerzy CHARYTONOWICZ – I – 1
Tadeusz CHRZAN – I – 11
Helena CZAJCZYK – Filia Legnica
Janina CZAJKA – A. C.
Zygmunt DOMAGAŁA – I – 16
Janusz DYSZLEWICZ – I – 18
Barbara EISELE – POSŁUSZNY – I – 4/30
Jolanta FILIPOWSKA – I – 2
Andrzej FRANCIK – I – 28
Maria GAWROŃSKA – S.N.J.O.
Marek GIBAŁA – I – 15
Januariusz GÓRECKI – I – 20
Monika GROTOWSKA – I – 5
Stefan JASMAN – Sekcja E. i R.
Janina JAWORSKA – Filia Wałbrzych
Sławomir JERZAK – I – 11
Jerzy KALETA – I – 19
Jerzy KISILEWICZ – I – 17
Krystyna KLIMA – Z.O.U.
Elżbieta KOĆWIN – I – 3
Kazimierz ŁODOŻYŃSKI – A. G.
Bronisław MAJCHRZAK – I – 21
Irena MARCINIAK – Z.B.W. J. Góra
Zbigniew MIECZNIKOWSKI – I – 10
Emil MIELCZAREK – Dz. Transp.
Jerzy MIKOŁAJCZAK – K. K. i C.
Wojciech MUSZYŃSKI – I – 6
Małgorzata ORZEŁEK – I – 29
Grażyna PATRZAŁEK – Z. D. S.
Lucjan PAWLAK – I – 5
Antonina PAWŁOWA – Z.S.P.
Bogusław REIFUR – I – 24
Krystyna ROJEWSKA – A.C. – A.T.
Danuta SIKORSKA – S.W.F. i S.
Joanna SIKORSKA – I – 23
Izyda SOZAŃSKA – I – 22
Magdalena SUROWIEC – A. C.
Zdzisław SYSAK – I – 20
Maria TRELIŃSKA – I – 27
Krystyna WALKOSZ – I – 14
Agnieszka WALKOWIAK – Sekcja E. i R.
Danuta WAWRZYŃKOWSKA – Z.U.S.
Bogusława WIERZBOWSKA – I – 26
Elżbieta WITKOWSKA – B. Gł.
Eugeniusz WNUCZAK – I – 9
Henryk WOJCIECHOWSKI – I – 8
Wanda ŻUK – Kwestura
- *Komisję Rewizyjną:*
Przewodniczący Edward ACHELNIK – Sekcja E. i R.
Z-ca Przewodn. Henryka SIEMIĄTKOWSKA – Dz. A. G.
Sekretarz Barbara DMOCHOWSKA – Kwestura

Członkowie:

Lidia GORZKOWSKA – A. C.

Lesław KARDYSZ – I – 21

• *Sąd Koleżeński:*

Przewodniczący Ryszard SIKORSKI – I – 27

Z-ca Przewodniczącego Jerzy HOFFMANN – Dz. A. G.

Sekretarz Barbara ZDUŃCZYK – A. C.

Członkowie

Bohdan RADOMYSKI – I – 3

Agnieszka WALKOWIAK – S. E. i R.

Rada Zakładowa na swoim pierwszym posiedzeniu w dniu 26 kwietnia br. wybrała Wiceprezesów i Prezydium Rady Zakładowej:

Wiceprezesa:

Bronisław MAJCHRZAK – I – 21

Bogusław REIFUR – I – 24

Członkowie Prezydium:

Stefania ARTMAŃSKA – Dz. A. G.

Romuald BĘDZIŃSKI – I – 16

Bogdana CHAMSKA – I – 24

Henryk WOJCIECHOWSKI – I – 8

Prezes Rady Zakładowej
/-/ Małgorzata Michalewska

Stanowisko

Kolegium Prorektorów ds. Nauczania
Wyższych Uczelni Wrocławia

w sprawie

*Założeń reformy systemu pomocy materialnej
dla studentów*

• Malejące corocznie nakłady na sferę pomocy materialnej dla studentów, jak również i na całe szkolnictwo wyższe, nie mogą być dłużej akceptowane. Sytuacja ta wymaga istotnych zmian oraz przyjęcia dalekosiężnej strategii rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce.

• Kolegium Prorektorów ds. Nauczania stwierdza, że przedstawiony przez MEN projekt reformy systemu pomocy materialnej nie będzie efektywny ani ekonomicznie ani organizacyjnie. Ponadto niewłaściwy sposób i tryb jego konsultowania i wprowadzania nie mogły zyskać aprobaty środowiska studenckiego i akademickiego. Kolegium Prorektorów ds. Nauczania uważa, że postulaty studenckie są zrozumiałe i zasadne. Projekt MEN jest bowiem niedopracowany, a przede wszystkim niedostatecznie skonsultowany ze studentami.

• Uczelnie posiadające własną bazę socjalną dla studentów, stworzoną i utrzymywaną często dużym wysiłkiem finansowym uczelni, nie mogą zgodzić się na jej oddanie scentralizowanej agencji rządowej.

• W sytuacji ekstremalnej, z jaką mamy obecnie do czynienia, szczególnie ważna rola przypada mass mediom. Wymaga to od dziennikarzy wyjątkowej rzetelności i odpowiedzialności za przekazywane informacje. Kolegium Prorektorów z ubolewaniem stwierdza, że niektóre mass media regionalne nie sprostały tym wymaganiom i poprzez dezinformację przyczyniły się do radykalizacji nastrojów i działań podejmowanych przez studentów.

• Wyrażamy nadzieję, że MEN właściwie odbierze protesty studentów i wycofując projekt w obecnym jego kształcie, przedstawi propozycję uzdrowienia systemu finansowania szkolnictwa wyższego, w tym w szczególności pomocy materialnej dla studentów, która będzie możliwa do przyjęcia przez całe środowisko akademickie.

List do ministra

Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło projekt reformy systemu pomocy materialnej dla studentów. Nie znalazł on aprobaty ani wśród studentów (którzy na wieść o planowanych metodach uszczęśliwiania ich rozpoczęli akcję protestacyjną), ani wśród pracowników naukowych. MEN zwracało się o nadsyłanie opinii o projekcie do końca maja, gdyż w czerwcu chciałoby wnieść projekt ustawy pod obrady Sejmu.

JM Rektor Politechniki Wrocławskiej również wysłał swoją opinię na ręce Podsekretarza Stanu MEN, prof. dr hab. Kazimierza Przybysza.

Wrocław, 29.05.1995 r.

Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie informuję, iż Kierownictwo Politechniki Wrocławskiej negatywnie ocenia projekt MEN w zakresie przedłożonych "założeń" do reformy systemu pomocy materialnej.

Nie zostały niestety przedstawione argumenty za większą efektywnością bardziej niż obecnie centralistycznej struktury agencji rządowej. Wszystkie doświadczenia wskazują, że taka forma centralistyczna nie sprawdzi się w naszych warunkach.

Uczelnia nasza dysponuje bazą materialną dla studentów (akademiki wyposażone i utrzymane, a także nowo pozyskane kosztem dużego wysiłku finansowego całej Uczelni) i nie jest zainteresowana pozbyciem się tego majątku budowanego cierpliwie przez wiele lat. Stanowi to również pewien atut uczelni, który nie jest bez znaczenia w przypadku naboru kandydatów na studia.

Politechnika Wroclawska od 1991 roku posiada zdecentralizowany system pomocy materialnej hna wydziałach, który się bezwzględnie sprawdza i który jest nadal preferowany przez studentów (Uchwała Konwentu Uczelnianego Samorządu studenckiego z 17 maja br.). Nie wystąpiły, jak próbowano sugerować, jakiegokolwiek poważne niedociągnięcia w naszym systemie zdecentralizowanym (z wyjątkiem jednego kwestionowanego kryterium na jednym wydziale).

Politechnika Wroclawska uważa projekt za przedwczesny, niedostatecznie skonsultowany ze studentami, a jednocześnie wprowadzany w pośpiechu i terminie, który został niedodrże odebrany przez studentów.

Politechnika Wroclawska dawała już wyraz swemu zaniepokojeniu ewidentnie malejącymi nakładami na pomoc materialną dla studentów w pismach kierowanych do MEN. Według naszych szacunków spadek wartości pomocy materialnej na 1 studenta jest dramatyczny. Projekt MEN zapowiada dalszy spadek, a reforma systemu organizacyjnego nie daje gwarancji poprawy.

Nieuzgodnione międzyresortowe zarządzenia, jak np. o naliczaniu ZUS od prac studentów oraz w sprawach wymagań przeciwpożarowych w akademikach, na które nie przewidziano żadnych środków, są czynnikami dodatkowymi, które nakładają się na niezadowolenie studentów z założeń przedstawionej reformy.

Na końcu zobowiązany jestem poinformować MEN, że w związku z przedłożonymi "załoženiami" studenci Politechniki Wrocławskiej rozpoczęli bezterminową akcję protestacyjną polegającą na oplakatowaniu i oflagowaniu Uczelni.

Studenci naszej Uczelni wykazali wielkie poczucie odpowiedzialności podejmując niełatwą decyzję o przystąpieniu do akcji protestacyjnej, ale pozostawiając stajk jako ostateczną formę protestu. Protest studentów Politechniki Wrocławskiej spełnia wszystkie prawne wymagania ustawowe w tym zakresie.

Ostatnio otrzymane pismo DNS-1/4020/42/95 wyjaśnia w wielu kwestiach stanowisko MEN, ale nie odpowiada na uzasadnione postulaty studentów w kwestii przyszłości pomocy materialnej dla studentów w krótkim okresie czasu, jak i w dalszym, wieloletnim horyzoncie czasowym

Łączę wyrazy głębokiego szacunku

Prof. Andrzej Wiszniewski

Francuskie Studium Podyplomowe poszerza ofertę

Będzie też po polsku

Francuskie Studium Podyplomowe Zarządzania Systemami Przemysłowymi zdobyło bardzo wysoką ocenę zarówno ze strony polskiej, jak zachodnioeuropejskiej. dzięki temu zostało ono objęte programem TEMPUS JEP-07051-94 przyznany przez Komisję Wspólnot Europejskich z Brukseli. Dzięki temu obok zajęć francuskojęzycznych rozpoczną się również i polskie, których program i metodologia kształcenia i będą dentyczne lub bardzo zbliżone.

Studium będzie w pierwszej kolejności adresowane do kadr kierowniczych polskich przedsiębiorstw i będzie oferować im możliwość uzupełnienia wiedzy w zarządzaniu o stosunkowo nowe, a obecnie niezwykle ważne podejście systemowe.

Pierwszeństwo w przyjęciu do Studium będą miały osoby na kierowniczych stanowiskach (lub z rezerwy kadrowej) mające skierowanie lub poparcie macierzystego przedsiębiorstwa. Organizacja czasowa zajęć w Studium polskojęzycznym będzie umożliwiać łączenie nauki z wykonywaniem obowiązków służbowych.

Wykładowcami będą pracownicy polskich uczelni objętych programem TEMPUS JEP-07051-94 oraz wysokiej klasy specjaliści z przemysłu i gospodarki, którzy ukończyli studium francuskie. Wśród pracowników Politechniki Wrocławskiej jest kilkunastu absolwentów Studium, z tym ośmiu z tytułem doktora.

Rozszerzenie dotychczasowego kształcenia w języku francuskim o kształcenie w języku polskim oraz podjęcie inicjatywy współpracy naukowo - badawczej i wdrożeniowej w zakresie inżynierii systemów przemysłowych między uczelniami polskimi i francuskimi otwiera realną możliwość pojawienia się stosunkowo szybko wystarczająco licznej i wpływowej grupy pracowników gospodarki i nauki zorientowanej na tę dziedzinę. Grupa ta może dokonać istotnego poszerzenia rozumienia oraz stosowania zarządzania systemowego w polskich przedsiębiorstwach i instytucjach. □

Mastère Spécialisé (M.S.)
en Génie des Systèmes Industriels

**DWULETNI FRANCUSKIE
STUDIUM PODYPLOMOWE
ZARZĄDZANIA SYSTEMAMI PRZEMYSŁOWYMI**

w Politechnice Wrocławskiej
Wydział Informatyki i Zarządzania

NABÓR

Termin do 17 czerwca 1995!

- Kandydatami na studia mogą być absolwenci lub studenci roku dyplomowego studiów magisterskich dowolnego kierunku (preferowani są inżynierowie i ekonomiści). Wymagana jest podstawowa znajomość języka francuskiego.
- Program opracowany w Ecole Centrale Paris jest realizowany przez specjalistów przemysłu europejskiego i profesorów renomowanych uczelni francuskich.
- Studia zasadnicze trwają 2 semestry i są poprzedzone 7-miesięcznym kursem języka francuskiego.
- Absolwenci Studium otrzymują dyplom "Mastère Spécialisé" (M.S.) Ecole Centrale Paris i Lyon oraz Ecole des Mines de Saint Etienne.
- Studium jest objęte programem TEMPUS - PHARE JEP 07051-94
- Koszt Studium dzięki dofinansowaniu ze strony francuskiej wynosi ok. 1200 FF (I rok) i 1500 FF (II rok).

Szczegółowe informacje oraz pobieranie i składanie formularzy zgłoszeń na studia:

Szkoła Francuska - Politechnika Wroclawska

Wybrzeże S. Wyspiańskiego 27

Budynek D-5, pok. 20

tel. 20-22-48 lub fax: 22-92-92.

NA WYDZIAŁACH

GÓRNICZY

Rada Wydziału Górniczego na posiedzeniu w dniu 10.05.1995 r. zatwierdziła wniosek Komisji Konkursowej w sprawie obsadzenia stanowiska profesora nadzwyczajnego w specjalności hydrogeologia i wyraziła zgodę na dalsze postępowanie w sprawie powołania dra hab. inż. Wojciecha Ciężkowskiego - pracownika Instytutu Geotechniki na stanowisko profesora nadzwyczajnego w tej specjalności.

Został również rozstrzygnięty konkurs na stanowisko adiunkta w Zakładzie Systemów Maszynowych Instytutu Górnictwa. Rada Wydziału jednogłośnie poparła kandydaturę dra inż. Witolda Kawalca, który jest pracownikiem Instytutu Górnictwa.

Rada Wydziału zatwierdziła również na tym posiedzeniu wnioski o wszczęcie przewodu doktorskiego mgra inż. Olega Ciszewskiego - doktoranta z Kazachstanu w Instytucie Górnictwa. Na promotora pracy powołała dr hab. inż. Monikę Hardygóre, prof. nzw., dyrektora Inst. Górnictwa.

Odbyła się również dyskusja nad modernizacją programu studiów na Wydziale Górniczym.

Zaakceptowano uruchomienie Studium Podyplomowego "Górnictwo surowców skalnych", a na jego kierownika powołano dra inż. Henryka Wojtkiewicza.

Zaopiniowano również wniosek o wystąpienie o przedstawienie kandydatury dra inż. Jacka Urbańskiego, prodziekana Wydziału Górniczego ds. Dydaktyki, donadania "Srebrnego Krzyża Zasługi".

Sekretarz Wydziału
mgr inż. Zofia Drązek

BUDOWNICTWO LĄDOWE I WODNE

Na posiedzeniu 19 maja Rada Wydziału podjęła następujące decyzje.

- Wobec rezygnacji prof. K. Flagi (Politechnika Krakowska) z funkcji recenzenta dorobku dr hab. inż. Leokadii Kucharskiej, prof. ndzw. PWr., w postępowaniu o nadanie jej tytułu profesora, powołano recenzenta w osobie prof. A. Szymańskiego z Politechniki Warszawskiej.

- Powołano zespół RW do otwarcia przewodu habilitacyjnego dra inż. Antoniego Szydły (adiunkta z I-14). Skład zespołu:

prof. Bogdan Stypułkowski (przewodniczący),
prof. Stefan Gałczyński,
prof. Paweł Śniady,
prof. Jan Biliszczuk,
dr hab. inż. Włodzisław Brząkała.

- Powołano zespół RW do otwarcia przewodu habilitacyjnego dra inż. Jakuba Marcinowskiego (adiunkta z I-14). Skład zespołu:

prof. Paweł Śniady (przewodniczący),
prof. Otton Dąbrowski,
prof. Jan Langer,
prof. Antoni Biegus,
prof. Kazimierz Rykaluk.

- Dziekan, prof. Kazimierz Czaplinski przedstawił kandydaturę prof. zw. dr hab. inż. Pawła Śniadego do nagrody senatu. W wyniku głosowania tajnego (większością głosów) zaakceptowano tę propozycję.

- Większością głosów zaakceptowano wnioski w sprawach osobowych:

- zmianę zatrudnienia dr inż. Wojciecha Rędowicza (Inst. Geotechniki i Hydrotechniki) ze stanowiska wykładowcy na stanowisko adiunkta;

Wydział Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej

Wiadomości ogólne

Wydział Inżynierii Sanitarnej (przemianowany od października 1990 roku na Wydział Inżynierii Środowiska) był wewnętrznie powołany od września 1950 roku, a formalnie aktem ustawowym dopiero rok później. Inicjatorem i pierwszym dziekanem, piastującym tę godność do listopada 1951 r. był prof. Aleksander Szniolis, kiedy to został zastąpiony przez prof. Wacława Szarejko.

Obecnie (od października 1993 r.) dziekanem Wydziału jest dr hab. inż. Jerzy Zwoździak (prof. nadzw. Politechniki Wrocławskiej), a prodziekanami są: dr hab. inż. Krzysztof Bartoszewski (prof. nadzw. Politechniki Wrocławskiej) i dr inż. Jan Danielewicz.

Główne kierunki badań naukowych uprawiane w ramach Wydziału są realizowane w strukturach organizacyjnych Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska oraz Katedry Klimatyzacji i Ciepłownictwa.

Prace naukowe są związane z **badaniami podstawowymi**, które dotyczą:

- analizy zanieczyszczeń w środowisku,
- modelowania i symulacji rozprzestrzeniania (migracji) zanieczyszczeń w środowisku,
- modelowania matematycznego procesów jednostkowych wymiany masy i ciepła.

Podstawowa tematyka **badan stosowanych** dotyczy prac o charakterze proekologicznym.

Tematyka prac związanych z **ochroną atmosfery** obejmuje m.in.:

- mechanikę i fizykochemię powstawania zanieczyszczeń oraz identyfikację źródeł ich wydzielenia,
- monitoring, przemiany i rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w powietrzu,
- odpylanie gazów i odzysk energii odpadowej z gazów odlotowych,
- technologie oczyszczania gazów odlotowych z zanieczyszczeń gazowych (m.in. SO₂, NO_x, HF i in.) i odorotwórczych,
- technologie biologicznego oczyszczania gazów,
- katalityczne utlenianie zanieczyszczeń organicznych zawartych w gazach odlotowych,
- niekonwencjonalne metody ograniczenia emisji gazowo-pyłowych zanieczyszczeń powietrza wraz z technologiami bezodpadowymi,
- projektowanie, nadzór i badanie eksploatacyjne urządzeń i instalacji do oczyszczania gazów.

Tematyka prac związanych z **zaopatrzeniem w wodę, ochronę wód i oczyszczaniem ścieków** obejmuje m.in.:

- analizę chemiczną i mikrobiologiczną

zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych,

- przemiany zanieczyszczeń w wodach płynących i stojących,

- technologie oczyszczania wód do celów zaopatrzenia ludności w wodę do picia oraz dla celów przemysłowych,

- technologie oczyszczania ścieków miejskich i przemysłowych oraz przeróbki osadów ściekowych,

- technologie odnowy wody dla potrzeb zaopatrzenia przemysłu w wodę technologiczną,

- projektowanie, nadzór i badanie urządzeń do oczyszczania ścieków,

- badania systemów wodociagowych (ujęcia, sieć, pompownie) oraz systemów kanalizacyjnych (rozdzielcza, ogólnospławna).

Tematyka prac dotyczących **ochrony gleb** obejmuje m.in.:

- identyfikację i klasyfikację odpadów niebezpiecznych,

- metod i systemów monitoringu odpadów przemysłowych i komunalnych,

- technologie przeróbki i unieszkodliwiania odpadów organicznych (kompostowanie, spalanie) i odpadów mineralnych,

- badanie oddziaływania składowisk odpadów na środowisko,

- zabezpieczenie środowiska przed ujemnym oddziaływaniem odpadów oraz rekultywację składowisk odpadów.

Tematyka prac związanych z **biologią oraz ekologią** obejmuje m.in.:

- badanie mikrobiologiczne wody i ścieków, gleby oraz powietrza i odpadów stałych,

- badania bioindykacyjne, pozwalające na wykrywanie zanieczyszczeń o działaniu toksycznym, mutagennym lub rakotwórczym,

- badania nad biodegradacją różnych zanieczyszczeń chemicznych,

- diagnostykę bakteriologiczną,

- biokumulację zanieczyszczeń przemysłowych,

- ocenę hydrobiologiczną biocenoz wodnych,

- ocenę pracy osadu czynnego,

- ocenę ekologiczną środowisk zdegradowanych.

Tematyka prac związanych z **klimatyzacją i ogrzewnictwem** obejmuje m.in.:

- zagadnienia klimatyzacji i wentylacji, ogrzewnictwa i ciepłownictwa oraz urządzeń sanitarnych i zdrowotnych,

- systemy kształtowania, zachowania i ochrony mikroklimatu w pomieszczeniach bytowych, obiektach przemysłowych i obiektach o specjalnym przeznaczeniu,

- wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii w aspekcie oszczędności energii konwencjonalnej i ochrony środowiska,

- badanie optymalizacji systemów ciepłowniczych oraz racjonalizacji użytkowania energii w przemyśle.

Opracował: dr J. Kuropka

FINAŁ KRAJOWYCH ELIMINACJI

DO IX MIĘDZYNARODOWYCH MISTRZOSTW FRANCJI W GRACH MATEMATYCZNYCH I LOGICZNYCH

Wrocław, 20 maja 1995 r.

Centrum Metod Stochastycznych im. Hugona Steinhausa działające przy Politechnice Wrocławskiej zorganizowało krajowe eliminacje do IX Międzynarodowych Mistrzostw Francji w Grach Matematycznych i Logicznych

Zawody odbyły się w 2 audytoriach i 2 salach wykładowych Wydziału Elektroniki Politechniki Wrocławskiej z udziałem 147 zawodników z całej Polski w siedmiu kategoriach wiekowych i zawodowych. Przebieg i wyniki finału zrelacjonowali reporterzy "Gazety Dolnośląskiej", Radia ESKA oraz TV (5) Fakty WROCLAW.

W poszczególnych konkurencjach startowało: CM - 29 osób, C1 - 47, C2 - 24, L1 - 30, L2 - 10, GP - 12, HC - 5.

Laureatami tego finału zostali następujący zawodnicy:

Kat.	Miejsce	Imię i Nazwisko	Miejscowość	Szkoła	Klasa
CM	I	Szymon ŁAZARUK	Zielona Góra	SP nr 7	4a
	II	Irina GROTOWSKA	Żagań	SP nr 2	4b
	III	Krzysztof CHYLIŃSKI	Łódź	SP nr 101	4a
C2	I	Łukasz LEW	Zielona Góra	SP nr 2	6d
	II	Wojciech CZERWIŃSKI	Warszawa	SP nr 162	5d
	III	Jan FERDEK	Wrocław	SP nr 3	5f
C1	I	Tomasz CZAJKA	Stalowa Wola	SP nr 10	7b
	II	Piotr PRZYTYCKI	Warszawa	SP nr 121	8d
	III	Marek DOBROWOLSKI	Wrocław	SP nr 3	8e
L1	I	Paweł TATARCZAK	Giżycko	I LO	4a
	II	Justyna PUTO	Kielce	I LO	4b
	III	Łukasz LEPEK	Kielce	I LO	4b
GP	I	Jerzy GIERLT	Rzeszów	lekarz med.	
	II	Zenon MAJCHER	Ostroszowice	odlewnik	
	III	Grzegorz KULPA	Malbork	prac. towarzystwa ubezp.	
L2	I	Łukasz MUSOLF	Łódź	student V r. fizyki UŁ	
	II	Michał GRESZTA	Warszawa	student I r. ekonomii UW	
	III	Marian CIURA	Gliwice	student II r. AE	
HC	I	Przemysław GADZIŃSKI	Wrocław	student III r. matem. PWr	
	II	Artur SIRY	Stalowa Wola	inżynier bud., finalista Paryż '94	
	III	Waldemar GÓRSKI	Olesno	nauczyciel matem. w LO	

Polska reprezentacja na finał międzynarodowy w Paryżu 1 i 2 września br. będzie składać się z 7 - 10 najlepszych spośród wyżej wymienionych laureatów.

Zdobywcy pierwszej lokaty w każdej kategorii otrzymali, oprócz dyplomów oraz nagród książkowych i rzeczowych, również listy gratulacyjne wojewody wrocławskiego, prof. Janusza Zaleskiego, który zobowiązał się ponadto pokryć koszty podróży i pobytu w Paryżu podczas finału międzynarodowego laureatom z województwa wrocławskiego. Dofinansowanie kosztów podróży autokarem do Paryża naszej reprezentacji obiecała Ambasada Francji w Warszawie.

Upominki książkowe lub rzeczowe (kalkulatory, radia kieszonkowe, walkmany) zostały ufundowane przez prorektora ds. dydaktyki, dziekana WPPT, dyrektora Instytutu Matematyki PWr., Wydawnictwa Naukowe PWN, Wiedzę Powszechną, firmę "ANGO" z Wrocławia i Hurtownię Słodczy "PLUS" z Wrocławia.

Najmłodsi uczestnicy finału wrocławskiego otrzymali m.in. książeczki o zachęcających tytułach: "Ziarenka matematyczne", "Czy potrafisz wygrać?", "Łamigłówki z Manchesteru" oraz maskotki i czekoladę "Śnieżka". Starsi wiekiem zawodnicy na pewno docenią подарowane im książki o matematyce i matematykach wydane ostatnio przez PWN i WP: "Świat matematyki", "Okruchy matematyki" oraz "Bezmiar matematycznej wyobraźni".

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
(-) dr Rościszta Rabczuk

Przewodniczący Jury
(-) doc. dr Zbigniew Romanowicz

Wrocław 22.05.95

NA WYDZIAŁACH

cd ze str. 6

- przedłużenie zatrudnienia na dotychczasowych warunkach asystentom: mgr inż. Andrzejowi Batogowi i mgr Ewie Koszeli - Marek (Inst. Geotechniki i Hydrotechniki);

- zatrudnienie na stanowisku asystenta w Zakładzie Dynamiki Budowli (I-14) studentki V roku Wydziału BLiW Moniki Witt.

• Zatwierdzono wniosek o otwarciu na wydziale - w Instytucie Inżynierii Lądowej Studium Podypłomowego pt. "Diagnostyka i Zarządzanie Mostami". Kierownikiem został doc. dr inż. Leopold Kamiński.

• Dziekan przekazał informację ze spotkania dziekanów z Prorektorem ds. Nauczania Zdzisławem Kremensem. Ponadto zaapelował o udział w II Seminarium wyjazdowym Rady Wydziału.

ELEKTRYCZNY

Na posiedzeniu Rady Wydziału 29 maja wybrano kandydata RW do Nagrody Senatu, dr h. T. Orłowską - Kowalską, prof. PWr. Kontrkandydatem był dr h. Z. Wróblewski, prof. PWr.

Powołano zespół ds. przewodu habilitacyjnego doc. dr inż. Jerzego Krygiera. W jej skład wchodzi: dr h. J. Zawilak (przew.), dr h. T. Orłowska - Kowalska, prof. PWr., prof. B. Węgliński, dr h. A. Szymański, prof. PWr., dr h. M. Lisowski. Seminarium przedhabilitacyjne odbędzie się 12.06.

Powołano zespół ds. przewodu habilitacyjnego dr inż. Brunona Lejdego. Skład: dr h. Z. Wróblewski, prof. PWr. (przew.), dr h. J. Fleszyński, prof. PWr., dr h. B. Miedziński, prof. PWr., dr h. Z. Nawrocki, dr h. A. Skopec, prof. PWr. Zgłoszono wniosek o przygotowanie seminarium.

Jednomyślnie przyjęto wniosek o wszczęcie przewodu doktorskiego mgr inż. J. Kusika. Promotorem będzie dr h. M. Lisowski.

Powołano komisję ds. przewodu doktorskiego Dipl. Ing. Daniela Ruhma. W skład komisji oprócz promotora i recenzentów weszli: prof. dr h. J. Juchniewicz (przew.), prof. H. Markiewicz, prof. B. Węgliński, dr h. T. Orłowska - Kowalska, prof. PWr., dr h. Konrad Schoepp, prof. PWr.

W wyniku konkursu na stanowisko adiunkta w Zakładzie Elektrotechnologii I-7 mianowanie otrzymał dr inż. Jan Ziaia.

Poparto wniosek o ogłoszenie konkursu na profesora nzw. w Zakładzie Przyrządów i Systemów Pomiarowych I-21. Powołano komisję w składzie: prof. B. Mazurek (przew.), prof. H. Markiewicz, prof. B. Węgliński.

Ogłoszono konkurs na stanowisko asystenta w Zakładzie Urządzeń Elektroenergetycznych I-8. W skład komisji weszli: dr h. Z. Wróblewski, prof. PWr., dr h. J. Malko, prof. PWr., dr J. Leszczyński.

Poparto jednomyślnie wniosek o przedłużenie zatrudnienia mgr inż. T. Wawaka na stanowisku asystenta w Zakładzie Przyrządów i Systemów Pomiarowych I-21.

Odbędzie się dyskusja na temat przedmiotów i ich wymiaru godzinowego w nowym systemie kształcenia na studiach dziennych. Na następnym posiedzeniu RW zostaną zatwierdzone konkretne rozwiązania.

Jednomyślnie przyjęto wniosek o ogłoszenie konkursu na stanowisko asystenta w Zakładzie Przyrządów i Systemów Pomiarowych I-21. W skład komisji weszli: dr h. Z. Nawrocki, dr h. I. Dudzikowski i dr W. Rojewski.

Dziekan B. Synal omówił limit funduszu osobowego na 1995 r.

Prodziekan ds. Dydaktyki Z. wróblewski podał informację o ilości studentów III roku na poszczególnych specjalnościach.

KSIĄŻKI, które polecamy ...

David Lindsay

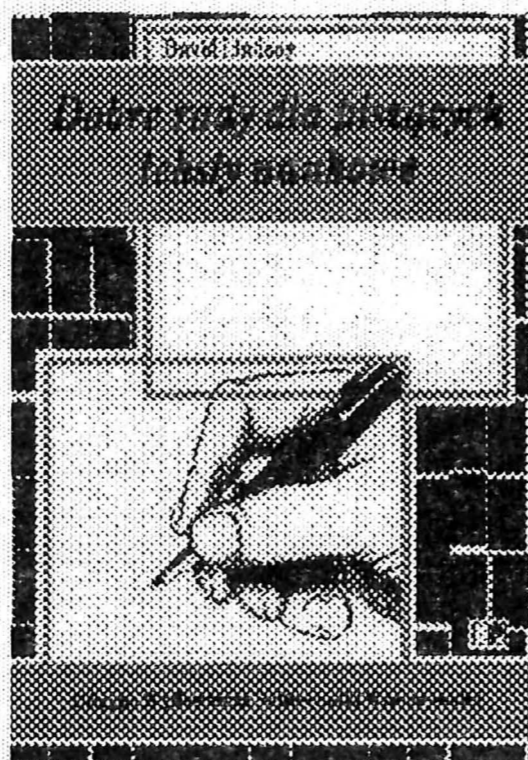
Dobre rady dla piszących teksty naukowe

w tłumaczeniu Karola Pesza

Oficyna Wydawnicza PWr,

cena 5,- zł

Książka Davida Lindsaya wprowadza czytelnika w arkana sztuki pisania artykułów naukowych przeznaczonych do publikacji w czasopiśmie, referatów na konferencje i seminaria, sprawozdań, przeglądów i prac dyplomowych. Autor udziela praktycznych rad, jak przygotować artykuł czy referat, aby był on w pełni profesjonalny, a jednocześnie łatwy i przyjemny w odbiorze. Uprzedza czytelnika o wymaganiach wydawców i odbiorców prac naukowych oraz podaje sposoby, które pomogą autorowi napisać dobry merytorycznie i odpowiadający wymogom formalnym artykuł.

Peter Kenny

Panie Przewodniczący, Panie, Panowie...

O. Wyd. PWr cena 6,- zł

Przewodnik po sztuce i technice wystąpień publicznych ułożony specjalnie dla inżynierów i pracowników nauki, w tłumaczeniu profesora Krzysztofa Pigonia.

Książkę tą przedstawialiśmy już Państwu w jednym z poprzednich numerów „Pryzmatu”. Tym razem chcemy tylko zawiadomić, że ukazała się już w sprzedaży.

KBN ...

cd ze str. 7

W przypadku wniosków młodych pracowników nauki KBN przewiduje kwotę 50 mln zł., ale wiele zespołów traktuje ją jako dolną granicę. W zespole T11 przyznaje się 100 mln zł. Zaletą tych wniosków jest brak wymogu recenzowania. Opiniują je tylko sekcje specjalistyczne i zespoły. Jeśli wniosek uzyska pozytywną ocenę, pieniądze zostają przydzielone.

Jeśli promotor jest kierownikiem grantu, nie może występować z wnioskiem promotorskim. Wtedy zaleca się występowanie o granty młodych pracowników naukowych.

Wniosek o finansowanie projektu badawczego może być złożony przez: osobę fizyczną, grupę osób fizycznych tworzącą zespół badawczy lub grupę zespołów badawczych współrealizujących tzw. „grant pakietowy”. Konkursy są zamykane 2.01 i 30.07.

Do tematu podstawowych kryteriów omówionych przez prof.

Cegielskiego dodać należy, że początkowy fragment kwestionariusza, jaki wypełnia recenzent wniosku, zawiera trzy pytania:

- Czy projekt zawiera wyodrębnione zadanie badawcze?
- Czy proponowane badania stanowią wynik dojrzałej koncepcji rozwiązania problemu, nie obejmują fazy studiów służących planowaniu przyszłych badań?
- Czy projekt ma charakter badań naukowych?

Jeśli odpowiedź na którekolwiek z w/w pytań jest negatywna, nie dokonuje się dalszej oceny projektu.

Wnioski o finansowanie projektów badawczych są rozpatrywane przez zespoły Komisji KBN w oparciu o listy rankingowe przygotowane przez sekcje specjalistyczne i dzielone na 3 kategorie:

1. ocenione pozytywnie i przyjęte do finansowania,
2. ocenione pozytywnie i nie przyjęte do finansowania,
3. ocenione negatywnie.

Ze względu na ograniczone środki tylko co czwarty wniosek jest przyjęty do finansowania. W bieżącym roku na projekty badawcze przeznaczono 205 mln n.zł.

Każdy wnioskodawca ma prawo zapoznać się z recenzjami, ale bez ujawniania ich autorów.

Prof. Bem poinformował też o skali przedsięwzięć służących rozbudowie infrastruktury informatycznej. W tym roku planuje się:

- budowę i rozbudowę sieci komputerowych (krajowej, miejskich i lokalnych),
- wyposażenie środowisk naukowych w komputery dużej mocy obliczeniowej,
- oprogramowanie i rozbudowę baz danych.

W tym roku na te cele KBN przeznaczył 65 mln n. zł., z tego 19 mln na sieci lokalne. Środowisko wrocławskie otrzyma z tego niewiele ponad 2 mln. W tym mieszczą się środki przyznane na wnioski Politechniki Wr. Środki te zostaną wkrótce uruchomione.

O zainteresowaniu zebranych słuchaczy świadczyły liczne pytania kierowane do prelegentów.

(mk)

OGŁOSZENIE

Centrum Metod Stochastycznych im. Hugona Steinhausa ogłasza konkurs na najlepszą pracę naukową z zakresu metod stochastycznych.

Stypendium naukowe im. H. Steinhausa (jednorazowe) w wysokości 2400,- zł ufundowane przez córkę Profesora, panią Lidę Kottową zostanie przyznane przez Radę Naukową Centrum w składzie:

- prof. dr hab. Witold KLONECKI,
- prof. dr hab. Tadeusz ROLSKI,
- prof. dr hab. Czesław RYLL - NARDZEWSKI,
- prof. dr hab. Kazimierz URBANIK,
- prof. dr hab. Aleksander WERON

za najlepsze publikacje, które ukazały się lub zostały przyjęte do druku w latach 1993 - 1995.

W konkursie mogą brać udział młodzi pracownicy, urodzeni po 1.01.1960 r., zatrudnieni we wrocławskich placówkach naukowych.

Publikacje wraz z krótkim życiorysem naukowym należy nadsyłać na adres Centrum do dnia 15 lipca 1995 r.

Jury Konkursu zastrzega sobie prawo ewentualnego podziału stypendium.

Adres Centrum Metod Stochastycznych im. Hugona Steinhausa: 50-370 Wrocław, Wybrzeże Wyspiańskiego 27, tel. 20-35-30, e-mail: hugo@plwrtu11.bitnet

□

PRYZMAT

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska

Wybrzeże Wyspiańskiego 27

50 - 370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka
Redakcja: bud. D-5, pok. 22, tel. 20 22 89
e-mail: PRYZMAT@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr Nakład 1.500 egz.
Pismo wsparte dotacją KBN